Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

9.11.2026. - 13.11.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE

Сарајево, 16.11.2026. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА
6.11.2026. - 13.11.2026.

Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра			САД			Велика Британија			Јапан		
	6.11.26	-	13.11.26	6.11.26	-	13.11.26	6.11.26	-	13.11.26	6.11.26	-	13.11.26
2 године	2,99	-	3,13 ↗	4,51	-	4,84 ↗	4,77	-	4,97 ↗	1,74	-	1,88 ↗
5 година	3,07	-	3,20 ↗	4,64	-	4,96 ↗	4,80	-	5,00 ↗	2,06	-	2,25 ↗
10 година	3,25	-	3,38 ↗	4,86	-	5,14 ↗	5,15	-	5,34 ↗	2,65	-	2,87 ↗

Табела 2: Приказ кривих приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси			
	6.11.26	-	13.11.26	
3 мјесеца	2,549	-	2,665	↗
6 мјесеци	2,676	-	2,768	↗
1 година	2,874	-	3,005	↗

Графикон 1: Приказ кривих приноса државних обвезница

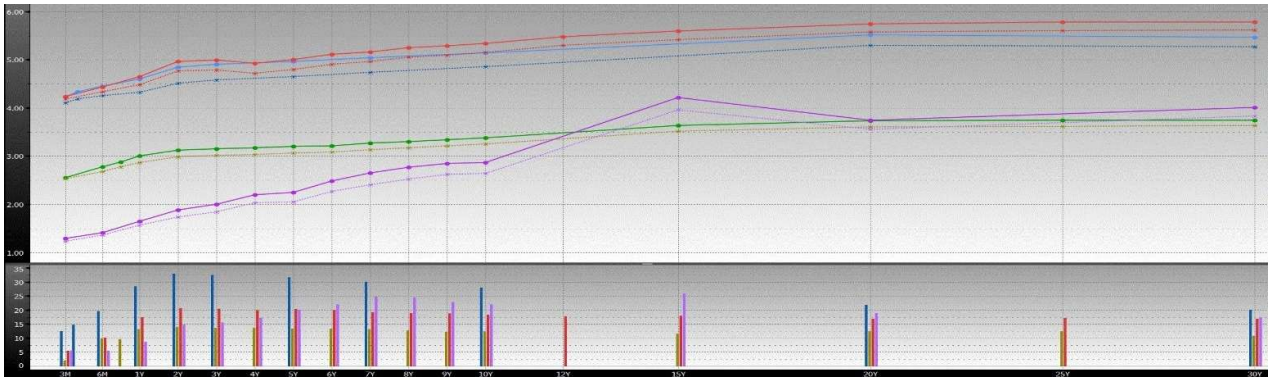

Графикон приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 13.11.2026. године (пуне линије) и 6.11.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси њемачких државних обвезница током седмице забиљежили су повећање након најава званичника ЕЦБ-а да ће ЕЦБ наставити с повећањем каматних стопа због високе инфлације.

Предсједник Дојче Бундесбанк Нагел изјавио је да ће, како сада ствари стоје, бити потребно повећати каматне стопе на сједници у децембру те да ће ЕЦБ све урадити да врати инфлацију на 2%. Ако дође до повећања каматних стопа, оне ће, према ријечима Нагела, бити благо рестриктивне за економију зоне евра. Нагел је такође изјавио да се њемачка економија опоравља брже него што се очекивало, иако су дубоке структурне реформе и даље неопходне. Критиковао је идеје популистичких странака у Европи за које сматра да су чисто економско самоубиство.

Гувернер Банк де Франс Мулен изјавио је да види позитивне знакове када су у питању цијене енергената те да ће у децембру бити познато је ли повећање каматних стопа потребно или не. Очекује континуитет у ЕЦБ-у, независно од тога ко преузме мјесто предсједника, Де Кос или Кнот.

Главни економиста ЕЦБ-а Лејн сматра да је из пруденцијалних разлога потребно повећати каматне стопе у децембру, ако подаци не буду значајно другачији у односу на досадашње. Очекује убрзање базне и укупне инфлације изнад 4% до краја текуће године.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Члан Управног одбора ЕЦБ-а Вујчић изјавио је да ће се пооштравање монетарне политике наставити како се инфлациони притисци усљед рата у Ирану настављају. Смјер путање каматних стопа остаје исти, рекао је Вујчић.
Члан Управног одбора ЕЦБ-а Чиполоне сматра да је потребно убрзати разговоре о легислативном оквиру увођења дигиталног евра како би се избјегло кашњење и дигитална валута увела на вријеме због геополитичких ризика.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП зона евра Q/Q	III квартал	0,4%	0,4%	0,6%
2.	БДП зона евра Г/Г	III квартал	1,3%	1,3%	1,2%
3.	Инфлација Њемачка	ОКТ	2,8%	2,8%	3,3%
4.	Инфлација Француска	ОКТ	3,8%	3,7%	3,4%
5.	Стопа незапослености Француска	III квартал	8,4%	8,2%	8,3%

САД

Приноси америчких државних обвезница током седмице забиљежили су значајно повећање након изјава званичника Феда да ће се повећање каматних стопа наставити. Приноси двогодишњих америчких обвезница забиљежили су највећи седмични скок од почетка октобра 2024. године.
Предсједник Феда у Њујорку Вилијамс изјавио је да је инфлација превисока те да су потребне додатне мјере како би се смањила, а да се при томе не наруши стабилност тржишта рада. Сматра да има још доста посла да се монетарна политика „постави на право мјесто“. Његово мишљење дијели и предсједница Феда у Кливленду Хемак, која је истакла потребу да се заузме још рестриктивнија позиција монетарне политике с обзиром на то да су примјетни секундарни ефекти инфлације.
Предсједник Феда у Чикагу Гулсби изјавио је да је инфлација раширена, да иде погрешним путем и да ће одредити путању каматних стопа. Сматра да Фед треба поново успоставити свој кредибилитет када је у питању инфлација. С овом изјавом се сложио и предсједник Феда у Ричмонду Баркин који је рекао да је дальња путања монетарне политике релативно позната. Гулсби је нагласио да се за Фед ништа не мијења након избора на половини мандата предсједника Трампа с обзиром на то да је Фед независан и да је задатак централне банке да се фокусира на свој мандат довођења у равнотежу цијена и запослености.
Члан ФОМЦ-а Волер изјавио је да је спреман подржати повећање каматних стопа за 25 базних поена на сједници у децембру, па чак и за 50 базних поена ако базна инфлација на мјесечном нивоу буде изнад 0,3%. Подржава повећање од 25 базних поена и у случају да дође до смањења инфлације у октобру јер су секундарни ефекти инфлације видљивији него у прошлости. Сматра да Фед неће повећавати каматне стопе за додатних 150 до 200 базних поена јер би то јако погодило економију.
Чланица ФОМЦ-а Логан изјавила је да је могуће да ће брзина повећања каматних стопа морати расти те да је потребна благо рестриктивна монетарна политика. Сматра да су потребна најмање два повећања од по 25 базних поена јер инфлацију нису узроковале само цијене енергената.
Члан ФОМЦ-а Шмид сматра да је тренутна монетарна политика повољна за економију и да је инфлација приоритет.
Замјеница предсједавајућег Феда Боумен сматра да су инфлациони притисци упорни и да предстоји „још посла“ како би се инфлација вратила на циљни ниво. Упозорила је да ће и други фактори негативно утицати на економију, попут турбуленција на тржишту дионица, виших приноса на обвезнице и јачег УСД.
Предсједница Феда у Бостону Колинс изјавила је да подаци показују високу инфлацију која се почела ширити кроз економију. Сматра да је правац дјеловања за монетарну политику јасан иако није хтјела потврдити колико ће још повећања бити те којом брзином.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Инфлација М/М	ОКТ	0,3%	0,4%	0,6%
2.	Произвођачке цијене М/М	ОКТ	0,4%	0,3%	1,4%
3.	Оптимизам малих бизниса	ОКТ	98,2	97,8	97,9
4.	Продаја постојећих некретнина у милионима	ОКТ	3,85	3,75	3,97
5.	Буџетски дефицит у млрд. USD	ОКТ	317,5	404,1	27

Графикон 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

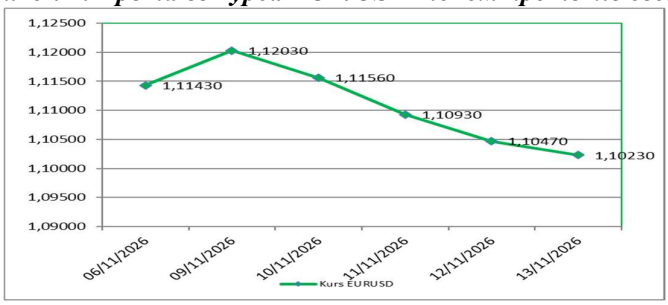

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/USD смањен с нивоа од 1,1143 на ниво од 1,1023.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница снажно су порасли на седмичном нивоу дуж криве приноса уз скоро паралелан раст од око 20 базних поена. ФТСЕ 100 је на седмичном нивоу порастао 2,14%, на 10.902,56 поена.

Главни економиста БоЕ-а Пил изјавио је да ће БоЕ вјероватно морати повећати каматну стопу у децембру и поново почетком 2027. године због ризика од виших цијена енергената, те да се на повећање чекало предуго. Тржишна очекивања да би се стопа наредне године могла приближити 5,00% не сматра претјераним. Чланица МПЦ-а БоЕ Грин оцијенила је да је рестриктивнија монетарна политика исправно рјешење када је раст плата превисок (3,50%) и тржиште рада активно, те да је мањи ризик више повећати стопу и касније је смањити него дозволити да инфлација измакне контроли. Замјеница гувернера БоЕ-а Ломбардели навела је да се енергетски шок укорјењује у економији и да су секундарни ефекти инфлације видљивији, те је сигнализирала ново повећање стопе у ближој будућности, осим ако се инфлација нагло не смањи.

Тржиште процјењује вјероватноћу повећања од 25 базних поена на сједници 17. децембра на 75%, а у супротном у потпуности очекује повећање 4. фебруара. Инвеститори очекују три повећања од по 25 базних поена до љета 2027. године. Национални институт за економско и друштвено истраживање оцијенио је да би повећање каматне стопе на 5,0% вратило инфлацију на 2,0% 18 мјесеци раније него уз стопу од 4,25%, али би успорило економски раст.

Гувернер БоЕ-а Бејли упозорио је да снажнији модели вјештачке интелигенције повећавају сајбер-ризике и да тржишта прецјењују потенцијалну добит од вјештачке интелигенције. Навео је и да приватни кредит и стаблецоини могу постати ризик за финансијску стабилност и прије него што достигну системску величину. Поздравио је предстојеће разговоре с ЕУ о већем приступу тржишту ЕУ, оцијенивши да већа трговинска отвореност помаже расту продуктивности и економије.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) – прелиминарно	III квартал	0,7%	0,7%	0,5%
2.	БДП (Г/Г) – прелиминарно	III квартал	1,9%	1,9%	1,4%
3.	Индустријска производња (М/М)	СЕП	-0,4%	0,3%	0,7%
4.	Индустријска производња (Г/Г)	СЕП	2,8%	3,1%	1,1%
5.	Прерађивачка производња (М/М)	СЕП	-0,5%	0,7%	0,7%
6.	Прерађивачка производња (Г/Г)	СЕП	3,8%	4,4%	2,5%
7.	Биланс робне размјене – у милионима GBP	СЕП	-19.200	-22.291	-19.610
8.	Трговински биланс – у милионима GBP	СЕП	-2.100	-5.134	-2.567

Током протекле седмице GBP је незнатно апрецирала према EUR, па је курс EUR/GBP забиљежио смањење с нивоа од 0,8345 на ниво од 0,8344. У односу на USD, GBP је депрецирала, па је курс GBP/USD смањен с нивоа од 1,3352 на ниво од 1,3214.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница снажно су порасли на седмичном нивоу дуж цијеле криве приноса уз забиљежено повећање нагиба криве. Аукција петогодишњих обвезница имала је солидну потражњу, с коефицијентом покрића од 3,67.

Индекс Никеи 225 снажно је порастао на седмичном нивоу за 6,46% на 61.142,35 поена. Највеће јапанске банке повећале су прогнозе добити за текућу фискалну годину и најавиле откуп дионица, усљед раста каматних стопа и снажне потражње за кредитима.

Сажетак мишљења с октобарске сједнице МПЦ-а БоЈ показао је да један члан сматра да референтну каматну стопу треба приближити неутралном нивоу. Члан МПЦ-а БоЈ Асада изјавио је да темпо даљњих повећања треба пажљиво размотрити, упозоривши да би она могла успорити економију и ослабити базну инфлацију, имајући у виду слабу потрошњу домаћинстава. Асада и Сато, који су гласали против повећања у септембру, именовани су ове године на приједлог премијерке Такаичи.

Замјеник гувернера БоЈ-а Химино изјавио је да БоЈ засад не планира мијењати темпо продаје ЕТФ-ова, који је повећан прошлог мјесеца. Премијерка Такаичи изјавила је да ће влада наставити координацију с БоЈ-ом, оцијенивши да БоЈ води одговарајућу политику за постизање инфлационог циља од 2%. Влада разматра повећање буџета за одбрану за период од 2027. до 2031. на 60 билиона JPY, у односу на око 43 билиона JPY за период од 2023. до 2027. године.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Салдо трговинског биланса – на основу платног биланса (у млрд. JPY)	СЕП	-225,8	-187,5	-687,7
2.	Водећи ЦИ индекс – прелиминарно	СЕП	116,6	116,4	118,0
3.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) – прелиминарно	ОКТ		42,5%	60,4%
4.	Потрошња домаћинстава (Г/Г)	СЕП	-3,0%	-6,8%	-3,1%
5.	Салдо текућег рачуна платног биланса (у млрд. JPY)	СЕП	3.300,0	2.372,3	3.993,1
6.	Индекс произвођачких цијена (М/М)	ОКТ	0,3%	0,7%	-0,2%
7.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ОКТ	6,5%	7,1%	6,8%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, док је у односу на USD депрецирао. Курс EUR/JPY смањен је са 176,65 на 176,10, а курс USD/JPY повећан је са 158,48 на 159,71. Званичник за валутна питања Мимура изјавио је да су кретања курса посљедњих дана била пребрза и да је прерано заборавити догађаје овог љета, алудирајући на девизне интервенције. Министарка финансија Катајама оцијенила је да су недавна кретања JPY једнострана и брза, поручивши да ће Јапан наставити блиску координацију с министарством финансија САД и реаговати на одговарајући начин. Wall Street Journal објавио је да је Јапан током интервенција у једном дану потрошио 50 милијарди USD.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању тржишта у понедјељак цијена једног барела сирове нафте износила је 90,83 USD (EUR 81,51).

На почетку седмице цијена нафте је снижена како се повећавао оптимизам да ће сукоб на Блиском истоку бити заустављен. Предсједник Трамп изјавио је да тренутно нема разлога за војну операцију, да је Иран војно поражен и да постоји добра шанса да се све ускоро заврши.

Уторак је обиљежио додатни пад цијене нафте како су се шансе за постизање мира на Блиском истоку повећавале. Цијена је пала на најнижи ниво од 31. августа 2026. године. Као главни узроци пада наведени су: суздржане изјаве америчких званичника према Ирану, политички притисак након међуизбора и снажнији USD.

Средином седмице је цијена нафте благо повећана док су инвеститори процјењивали дипломатске сигнале у вези са сукобом на Блиском истоку и опоравак поморског саобраћаја кроз Хормушки мореуз.

У четвртак је цијена нафте поново повећана након изјава предсједника Трампа да споразум с Ираном није потребан јер САД држе Хормуз и новац Ирана.

У петак се цијена овог енергента кретала у уском распону. Посљедњи подаци америчке управе за енергетске информације показали су скок комерцијалних залиха сирове нафте у САД-у за 4,7 милиона барела, док су прогнозе потражње смањене због слабије потрошње. Међународна агенција за енергију објавила је да се глобална понуда нафте вратила у суфицит први пут од почетка сукоба с Ираном, јер се извоз из Персијског залива опоравља брже од потражње.

Цијена једног барела нафте на крају седмице је износила 88,56 USD (EUR 80,34), што представља смањење од 2,50% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

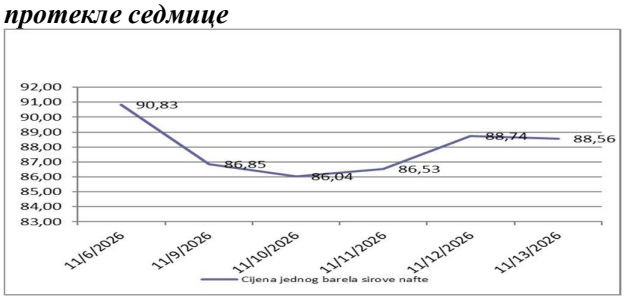

Цијена једне фине унце злата на отварању тржишта у понедјељак износила је 4.070,80 USD (EUR 3.653,24).

На почетку седмице цијена овог племенитог метала благо је повећана како је дошло до снижавања цијене нафте, а што је смањило очекивања да ће Фед наставити повећавати каматне стопе.

У уторак је цијена злата снижена након изјава званичика Феда који су сигнализирали додатна повећања каматних стопа Феда.

Средином седмице забиљежено је поновно снижавање цијене овог племенитог метала како због очекивања да ће Фед повећати каматне стопе у децембру тако и због апрецијације УСД.

У четвртак је цијена злата наставила биљежити снижења након раста очекивања да ће Фед наставити проводити рестриктивнију монетарну политику усљед високе инфлације.

На крају седмице цијена злата кретала се у уском распону. Објављени подаци о произвођачким цијенама у САД били су подршка цијени овог племенитог метала, а тиме и разлог што злато није губило на вриједности.

Цијена једне фине унце злата на крају седмице износила је 3.884,49 USD (EUR 3.523,99), што представља смањење од 4,58% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

